

Arnošt Vašíček

**ZÁHADY
NA DOSAH RUKY**

Arnošt Vašíček

ZÁHADY NA DOSAH RUKY

Od magických rituálů v temném pravěku
po nejnovější důkazy o UFO nad naším územím

MYSTERY
FILM

Arnošt Vašíček: ZÁHADY NA DOSAH RUKY

1. vydání

Copyright ©Arnošt Vašíček

Veškerá práva vyhrazena (All rights reserved)

Tato kniha ani jakákoliv její část nesmí být publikována, kopírována, elektronicky ani jiným způsobem šířena bez výslovného povolení.

Vydal: Arnošt Vašíček – Mystery Film, Mánesova 20, Ostrava 2

Fotografie©Arnošt Vašíček, Profimedia, Petr Novak – Wikipedia.cz, Miroslav Hrbáč a archiv Mystery Filmu

Obálka, grafická úprava a sazba Daniele Janošcová

Výroba Tisk Centrum s.r.o., Modřická 645/62, Moravany u Brna

Mystery Film

Ostrava 2021

ISBN 978– 80–87730–63–8

Naše země sice nemají tak slavnou minulost jako Egypt, Čína, Indie, Mexiko či Peru, a přesto jakýmsi podivuhodným řízením se právě u nás nakupilo obrovské množství historických otazníků a byla zaznamenána četná svědectví o pozorování tajemných jevů a neobjasněných úkazů. Záhady zde není třeba hledat. Vždy je nějaká po ruce.

Dokázat se to pokouší i tato kniha, která stejně jako předcházející Labyrint záhad a České tajemno představuje další neproniknutelným tajemstvím obestřené momenty našich dějin.

PŘÍLIŠ PODIVNÝ PRAVĚK

S příchodem tmy vypuklo příšerné divadlo. Do posvátného kruhu ozářeného vysokými plameny vstoupil šaman s děsivou maskou na tváři. Nebyla zhotovena ze dřeva. Tvořila ji obličejová část lebky, umně odříznutá z hlavy nepřítele.

Shromáždění ztichlo. Halucinogenní nápoj, který už všichni požili, pozvolna

obluzoval jejich mysl, ale ještě stále vnímali realitu.

Šaman zvedl ruce k noční obloze. Vykřikl několik nesrozumitelných slov. Snad to byla prosba k duchům nebo zaklínání. A možná příslib božstvům, že již brzy jim bude projevlena úcta.

Prostor ovládlo nervní napětí.

Čarodějové některých přírodních národů dodnes využívají lidské lebky jako unikátní masky.

Sloužily odseknuté obličejové části lebek jako masky?

Všichni příslušníci kmene začali zpívat. Jako jeden muž se kývali v rytmu hypnotizujícího nápěvu, který stále sílil.

Šaman vhodil do ohně několik hrstí sušených bylin. Chvilí čekal, než jejich vůně prostoupí vzduchem a očistí posvátný okrsek pro nadcházející rituál.

Konečně usoudil, že je čas. Otočil se a pozvolna došel ke skupince zajatců klečících u velkého plochého balvanu. V ruce svíral kamenný nůž.

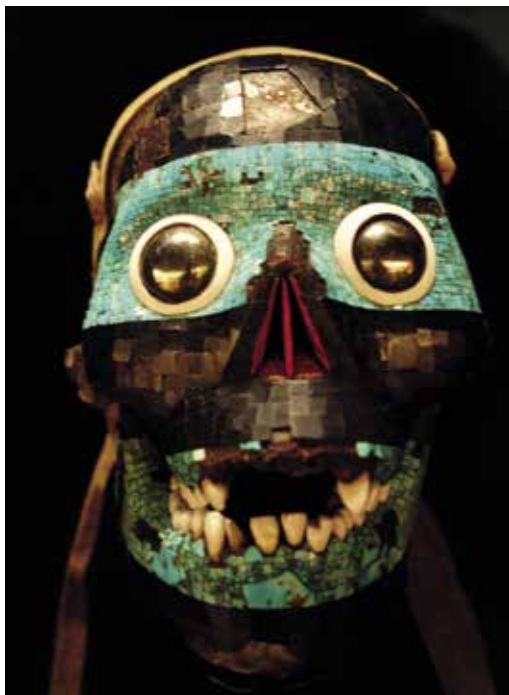
S prvním bolestným výkřikem a proudem tryskající krve kmen zešílel. Vybraní bojovníci v rychlém sledu vraždili jednu oběť za druhou...

Mexičtí Olmekové stahovali z tváře nepřátel pokožku a napínali si ji na vlastní obličej.

Les nazývaný Devět stromů – Kilence fa se rozprostírá na slovensko–maďarské hranici poblíž vesnice Silice. Speleologové zde nejprve při hloubení ve vertikální jeskyni Babská díra narazili v hloubce téměř pěti metrů na zlomky keramiky kyjatické kultury a několik fragmentů lidských kostí. Mezi nimi ležela i část lebky. Patřila útlé ženě, která zemřela ve věku asi dvaceti let. Její hlavu kdosi nejprve povařil a pak z ní odříznul obličej.

V roce 1953 amatérský jeskyňář Ondřej Hraška sestoupil do sousední, dosud neprozkoumané skalní propasti. Na jejím dně spočívaly kostry asi dvanácti osob. Podle velikosti zjevně různého věku a pohlaví. Také z jejich lebek byla odseknutá obličejová část.

Pravděpodobně nejznámější masku vyrobenou z přední části lidské lebky vystavuje Britské muzeum. Aztékové ji zhotovili pro tajemné rituály, spojované s patronem čarodějů bohem Texcatlipocou.

Proč?

Byl tento úkon součástí jakéhosi magického rituálu? Nebo šlo o velmi neobvyklé trofeje? Komu a k čemu „odňaté tváře“ sloužily?

Opodál mrtvých těl se nacházely dobře zachovalé keramické nádoby. Archeologové určili jejich stáří na 2 500 až 3 000 let a usoudili, že našli pozůstatky kultovního pohřbu. Proslulý antropolog Emanuel Vlček dospěl k jinému názoru. Obličejové byly odseknuty velmi ostrým nástrojem hned po smrti. Vzhledem k tomu, že nosní trn byl odstraněn a oční oblouky nesly po stranách stopy

po uvázání, usoudil, že by mohlo jít o obřadní masky šamanů.

Eva Soukupová, která se tímto objevem zabývala na stránkách časopisu Enigma, napsala: „Nález posmrtných masek je velmi vzácný. V Evropě se podobný uskutečnil pouze na jihu Francie. Pro nedostatek výzkumného materiálu však účel masek zůstává neznámý. Teorie ovšem poukazují na to, že mohly sloužit k rituálům, při nichž šaman pronikal do světa mrtvých. Nasazením masky mrtvého muže se možná pokoušel navázat spojení se záhrobím. Další indicie mohou poskytnout obřady ještě nedávno praktikované různými domorodými kmeny. Při nich je také využíváno masek zhotovených pomocí lidské lebky, i v těchto případech je šaman v posmrtné masce prostředníkem mezi světem živých a mrtvých. Je možné, že se v lese Devět stromů otvírala brána na onen svět? Možná ano a možná dokonce zůstala otevřená! V oblasti, kde byly nalezeny lidské kostry, je také místo zvané Pap verme, což prý znamená farářova jáma. Podle legendy tu místní farář zažehnával zlé duchy, kteří vylézali z podzemí a škodili vesničanům. Mohou mít právě oni souvislost s temnou pravěkou minulostí místa?“

V zubech kanibalů

„Pro svou budoucnost nemůžeme udělat nic lepšího, než si dopřát kousek zabitého nepřítele. Požitím srdce získáme jeho statečnost, spolknutím očí si vylepšíme vlastní zrak a vycucnutím mozku nabudeme mnoha tajemných sil a schopností.

Kanibalismus byl rozšířen u desítek kultur.

Chceme-li se uchránit před zlými duchy, vystavíme okolo sebe hradbu z ukořisťených lebek,“ lakonicky konstatoval jeden z nosičů naší výpravy do vnitrozemí Nové Guineje. Jeho plamenný chvalozpěv na požívání lidského masa a magickou moc lebek nebyl nadsázkou ani žertem, ale krutou realitou. Od dob, kdy první člověk homo habilis pojídal svého současníka, bylo kanibalství zaznamenáno asi u šedesáti lidských kultur, opakované i u nás.

V době bronzové se na území dnešních Čech rozvíjela knovízská kultura. Její příslušníci obdělávali půdu rádlím, sadili obilí, stavěli chýše z kůlů a proutí, vymazaného hlinitou směsí, chovali vepře i skot a občas si pochutnali na lidském mase. I když stopy kanibalismu

nebyly nalezeny ve všech sídlištích, odpadní jámy osad v severozápadních Čechách obsahovaly kostry a jednotlivé kosti dospělých mužů, kteří byli ukamenováni nebo utlučeni sekerami. Podle absence zhojených válečných zranění nešlo o bojovníky, ale o civilisty. Celkem tak bylo zavražděno skoro sto osob. Každá desátá oběť skončila naporcována v ohništi. Dokazují to stopy od nožů při odřezávání masa a místy i škrábance od zubů nenasytných jedlíků.

Jedna z knovízských osad stála i v Kněževsi na dohled ruzyňského letiště. Archeologové zde zaznamenali jinou záhadu. Místní obyvatelé naházeli asi osmdesát těl do odpadních jam. Bez ladu a skladu v nich leží třeba tři či čtyři jedinci na sobě. Tradiční pohřební rituál

přítom velé mrtvého spálit, jeho popel uložit do urny a tu pak zakopat do země. Tak proč tolik osob skončilo po smrti mezi odpadky? Posloužila jejich těla k hostině a ohlodané kosti byly prostě vyhozeny tak, jako když my dneska odneseme do popelnice zbytky od kuřete, co jsme měli k obědu?

PhDr. Ing. Lubor Smejtek z Ústavu archeologické památkové péče středních Čech upozorňuje na fakta, která představu kanibalských hodů popírají. „Ani jedna kostra nenese stopu po noži, kterým by někdo odřezával maso. Dlouhé kosti obsahující morek nejsou rozštípnuté nebo vydlabané. Zároveň ale nelze vyloučit, že zdejší usedlíci přinášeli lidské oběti. Mohli se tak zbavovat nepřátel, zajatců nebo jedinců pokládaných za zloduchy. Obrovskou záhadu představují kosti čtyř lidí s bronzovými prsteny a záušnicemi. Kdyby šlo o nepřátele nebo zajatce, určitě by jim šperky sebrali. Možná to byly osoby, na které se vztahovalo nějaké tabu, a nikdo se neodvážil jim cennosti sebrat.“

Čím hlouběji se ponořujeme do historie, tím na kanibalství narážíme častěji. Opálené a pořezané zbytky lidských kostí z pozdní doby kamenné objevili archeologové při záchranném průzkumu před stavbou nového obchvatu Chrudimi. Z eneolitu pochází také nálezy štípaných, řezaných a ohněm poznamenaných lidských kostí z jeskyně Jestrábka–Kanibalka v Moravském krasu. Ve všech zaznamenaných případech se ale zdá, že požívání lidského masa nesloužilo k obohacení jídelníčku, ale spíš bylo součástí obřadů k usmíření nadpřirozených sil.

Přes 50 000 let starý pěstní klín byl zhotoven z barevné suroviny. Jeho opracování vyžadovalo řadu dovedností a spoustu času.

Venuše jako kryptogram?

Archeologové si s tímto obrovským paradoxem nevědí rady. Některé tajemné nálezy dokazují, že v naší minulosti jsou pořádně temné stíny. Pravěcí lidé vykonávali krvavé rituály a občas neváhali pozřít svého bližního. Jiné objevy ale dokazují, že již před desítkami tisíc let se u nás rozvíjely kultury, které se v mnohém vymykají klasické představě krutých, polonahých divochů s trhanými pohyby a pěnou u úst. Jejich výtvary často představují určitý prim v dějinách lidstva.

Tak, jak to vlastně bylo?

Výzkum sídliště pravěkých lovců v Dolních Věstonicích přinesl již několik

Na této kosti s rytinou koní se nacházejí i linie výrazných teček. Ty se v pravěkém umění vyskytují poměrně často, ale jejich význam dosud nebyl odhalen.

senzací s puncem světového prvenství. Právě zde se podařilo doložit nejstarší známou přípravu rostlinné stravy drcením. O odhalení dalšího světového primátu se zasloužili američtí vědci, kteří se zajímali o keramiku z časů před 30 až 25 tisíci lety. Analyzovali ji, zjišťovali výpalné teploty a další výrobní detaily.

„A přitom si všimli otisků, které se pravidelně křížily. Za vlhka se na tu hliněnou hrudku otiskl textil. Třeba si na to ten paleolitický člověk sedl. Nebo šlápl v nějaké bačkoře. Taky je teorie, že nosili hlínu v plátěných taškách.“ Uvažuje paleoantropolog docent Jiří A. Svoboda.

Každopádně již před desítkami tisíci let zdejší obyvatelé tkali látky. Nálezy jemných, nesmírně precizních jehel dokazují, že rozhodně nechodili po světě jako nějáci otrhanci v kouscích kožešin, ale nosili zručně šité oděvy. A bezesporu

měli představu o čase a prostoru. Na jedné z kostí zanechali řadu vrypů. Docent Bohuslav Klíma, který v Dolních Věstonicích působil více než půl století, v nich rozeznal lunární kalendář. Ze složitého abstraktního obrazce na mamutím klu, který byl vykopán u blízkého Pavlova, vyčetl přesné uspořádání meandrů řek, svahů kopců a tehdejších lidských sídel. Je to prostě dokonalá mapa.

Přemýšleli tedy pravěcí lidé podobně jako my?

„Přísně darwinistická představa byla taková, že opice jsou hloupé, my jsme chytří, když se udělá lineární spojnice, vyjde z toho paleolitický člověk jako polochytrý, poloblblý.

Ale i z dnešního pohledu nám vesměs lichotí, že pravěký člověk podléhal strachu a stresu, že toho byla spousta, co

nechápal a neuměl, a že se tak dělo v důsledku nižšího stupně inteligence.“ Uvádí Jiří Svoboda na stránkách Lidových novin a zdůrazňuje, že naše prapředky rozhodně nemůžeme považovat za tlupu primitivů. Moderní lidé už byli schopni abstraktního myšlení a dokázali se vyjadřovat i v symbolech. Tuto představu podporuje i překvapivé odhalení.

„Objevují se určité symboly jako piktogramy. Anebo v roli kryptogramu: Předmět či soška v protáhlém tvaru se dvěma oblými závěskami umožňuje dvojí výklad. Může jít o schematizaci ženské hlavy s prsy a zároveň o mužské pohlaví. (penis s varlaty) Nebo typický trojúhelník, který je snadno čitelný, jednoznačný a většině kultur srozumitelný jako symbol ženského klínu.

V tomto pohledu se slavná Věstonická venuše stává kryptogramem, který kombinuje ženský symbol ve spodní části sošky – trojúhelníkové nohy se silnou linií uprostřed – a symbol mužský v části horní – naznačená hlava a pod ní prsa, jež mohou být chápána také jako mužské pohlaví.“

Čteme dobře? Je možné, že nejstarší keramická soška na světě, o níž se soudilo, že představuje Bohyni plodnosti, Velkou Matku země či alespoň ztělesnění Rodičky ve skutečnosti skrývá symboly pro muže a ženu? Chtěl tím tvůrce zachytit pouze tělesné spojení dvou pohlaví nezbytné pro zachování života, nebo sledoval i jeho duchovní rozměr? Zakódoval do Věstonické venuše posvátné tajemství propojení mužského a ženského principu tak, jak mu rozuměli mágové a v modernějších dobách alchymisté?

Uhnětl svou sošku jen pro vlastní potěšení, nebo aby předal své poznání dalším generacím?

Jak asi přemýšlel?

Pravěký člověk měl sice zřejmě o něco více starostí se sehnáním obživy než my, ale na druhé straně jeho mysl nebyla přidušena smogem televizního vysílání, přemírou informací z internetu a nesmyslnou ztrátou času při pobytu

Věstonická venuše nemá tvář, jen oči jsou naznačeny šikmými čárkami.

Foto Petr Novák wikipeddia.cz

na sociálních sítích. V otevřené krajině za nocí obsypaných hvězdami sdílel své já s nadpřirozenými bytostmi a odhaloval nejskrytější tajemství vesmíru.

Zdá se, že na naší planetě od nepaměti existují dva naprosto rozdílné světy.

V tom prvním se vše neustále mění a vyvíjí. Pazourky při trepanaci lebky nahradily laserové nože, dřevěné palice k vyvraždění soudního kmene zastoupily atomové bomby. V této dobře rozpoznatelné a popsitelné realitě může vymoženosti pokroku využívat, alespoň jako spotřebitel, každý tupec. Druhý svět, jakási tajná říše za oponou běžného bytí, je lidskými smysly nezachytitelný. K jeho zkoumání nelze použít žádný vědecký přístroj. Zvládne to jen lidský mozek. (Většinou však až po přeladění s pomocí halucinogenů.) Vstoupit do této zapovězené zóny dokáží jen vyvolení. Některým výjimečným jedincům se to nepochybně podařilo již na úsvitu věků. Dokazují to prehistorické malby, rytiny a sošky.

Šaman z Brna

Zatímco před více než 23 000 lety představovaly osady v Pavlově a Dolních Věstonicích skutečná společenská centra lovců mamutů, o pár desítek kilometrů na sever, na místě, kde dnes stojí Brno, se rozprostírala jen pustina. A přesto právě zde musela sídlit jakási nám dosud utajená komunita. Nevíme o ní nic. Našla se jen jediná stopa. Ale ta stojí za to.

V roce 1891 na křižovatce dnešní Francouzské a Přadlácké ulice dělníci při výkopu narazili na osamocený hrob. Kostra člověka (jak se ukázalo později, šlo o muže trpícího rozsáhlým zánětem

Co asi vedlo ke zvyku pokrývat těla výjimečných jedinců rudou barvou?

okostice na pažích i nohou) spočívala v okrem do ruda zbarvené spraši. Už tato okolnost naznačovala výjimečnost. Podobných případů červeně obarvených ploch na pohřebištích máme u nás jen pár.

V Dolních Věstonicích archeologové narazili na společný hrob tří mladých lidí z období mladšího paleolitu. Výzkumy prokázaly, že šlo o dva chlapce a jedno děvče. Byli to sourozenci, kteří podlehlí nějaké epidemii anebo jinému nečekanému neštěstí, a proto byli pohřbeni společně? Anebo museli zemřít tak mladí, protože byli obětováni při jakémsi

magickém krvavém rituálu? Ulomené části lebek nasvědčovaly násilné smrti, ale mohly být také produktem pohybu půdy. Opar nejasnosti ještě více zhoustnul poznáním, že hrob byl zasypán červeným barvivem. Jeho hutný nános pokrýval především lebky a pánve. K výrobě posloužily železné rudy, obvykle krevel či hnědel, rozdrčené mezi kameny na jemný prášek a smíchané s vodou nebo jinými pojivy. Archeologové objevili příslušné nářadí, ale hádanku, proč právě tímto barvivem byla zasypána mrtvá těla, se rozluštit nepodařilo.

O devět let později na ostravském vrchu Landek se vynořila podobná záhada. Vykopávky odhalily ve vrstvách z období před 23 000 až 21 000 let dvě tajemné rudě zbarvené plochy o rozměrech 170krát 120 cm. V jejích hranicích se kupilo neobvyklé množství kamenných artefaktů. Kosterní zbytky nebyly nalezeny, ale pravdou je, že v tamní agresivní půdě se kosti mohly dochovat jen stěží. Laboratorní zkoušky prokázaly v barvou zalité vrstvě velké množství fosforu, který nasvědčuje rozpadu přírodních koster.

Co stalo u zrodu tak neobvyklého rituálu? Byla to snaha o vytvoření ideálních podmínek pro znovuzrození, kdy červen symbolizuje barvu krve, a tedy uchování života? Anebo červená měla odradit zlé duchy, jak věřili a dodnes věří Číňané, a proto figurky božstev obvykle odívají do rudé?

V jeskyních podél řeky Rio Uraricueira v severní Brazílii našel Marcel Homet hned několik červeně obarvených koster. Podobné objevy byly učiněny na Labradoru a několika místech atlantského

pobřeží obou Amerik. V Evropě vědce zaujala rudá kostra mladého muže z jeskyně Paviland v jižním Walesu. Její stáří je odhadováno na 33 000 roků. Naopak jeden z nejmladších nálezů pochází z Mexika, kde okolo roku 700 př. n. l. byli v pyramidě Chiapa de Corzo pohřbeni dva vládci s těly zbarvenými rudým pigmentem od hlavy až k patě.

S lidskými ostatky zbarvenými umělým zásahem do červen se setkáváme na mnoha místech světa. Tento pohřební

V Palenque a na několika dalších místech Mexika našli archeologové ostatky, které záhadu ještě více zamotaly. Kostry totiž nezčervenaly tím, že je kdosi obarvil, popřípadě posypal těla rumělkou. Barva se nacházela i v samotných kostech. To by ale znamenalo, že nebožtík musel rumělkou pozřít, a byl tedy otráven rtutí.

zvyk se prokazatelně praktikoval po desítky tisíc let, ale nikdy ne v celé komunitě. Vždy šlo jen o jedince. Podle jakého klíče byli vybráni? Proč zrovna oni a jen oni byli pokryti okrem? Mezi všemi známými případy se nedaří nalézt žádné souvislosti. Jednou jde o vládce, jindy, jako třeba v Portugalsku, o malé dítě. Rozhodující není ani pohlaví. Ve španělské jeskyni El Miron vědci zkoumají hrob tzv. Červené paní. „Rudé“ děvče bylo, jak již víme, odkryto i v Dolních

Soška šamana z Brna je nejstarší známá loutka na světě.

Věstonicích. Čím tedy byli tito vyvolení výjimeční?

Rudá barva nebyla jediným překvapením, které při odhalování hrobu ve Francouzské ulici čekalo. Místo se nenacházelo poblíž žádného lidského sídliště, navíc v té době se zde rozkládala často zaplavovaná říční niva.

„Velkou záhadou je už jen to, že jde vůbec o hrob. Pohřby do země totiž v době lovců mamutů nebyly typické. A pokud již nějaké hroby nalezneme, tak jsou to pohřby nějak se vymykajících jedinců.“ Upozorňuje vedoucí pavilonu Anthropos Petr Kostrhun a dodává, že „v hrobě byly jen reprezentativní kosti, tedy lebka a dlouhé kosti. V záznamech z doby nálezů není žádná zmínka o tom, že by se našly i drobné kůstky. Odpovídá

to i jiným nálezům hrobů z doby lovců mamutů, které se považují za sekundární, tedy druhotné pohřby do země.“

Nebožtík tedy původně spočíval jinde a teprve později byly jeho ostatky přeneseny a uloženy. Nad nimi ležely nejméně tři kly a lopatka mamuta, okolo se nacházely lebka a žebra mladého nosorožce, zuby koně a několik dalších předmětů: terčíky vyřezané z mamutích stoliček, na 600 drobných říčních mušlí, které zřejmě tvořily čelenku, opracovaná hůlka ze sobího rohu, v němž někteří experti rozpoznávají ulomenou paličku k bubnu, a taky dva disky s otvorem uprostřed. Jde o naprostý unikát této doby! Jsou z broušeného kamene, což je technika, která se ve starší době kamenné vůbec nevyskytuje. Objevuje se až v neolitu, tedy za více než patnáct tisíc let.

Do hrobu byla uložena také malá soška muže, zhotovená z několika kousků mamutoviny.

Žádnému z těchto milodarů se nedá přisoudit jakákoliv ozdobná nebo praktická funkce, většina z nich ale pozoruhodně odpovídá výbavě pozdějších sibiřských šamanů. Terčíky mohly nahrazovat věštecké nebo čarovné kameny. Broušené disky nosí šamani na oděvu. Symbolizují nebe či slunce. Otvor uprostřed pak slouží jako brána k průniku do jiných světů. Zlomená palička je spojována s tradicí umlčování šamanova bubnu. Ten je po šamanově smrti vždy proříznut (někdy je rozlomena jeho palička a zapíchnuta do hrobu), aby již nemohl nikdy promluvit, a poté je umístěn na šamanův hrob nebo do jeho těsné blízkosti. Soška zřejmě byla využívána

jako lapač duchů, popřípadě do ní mohly být stahovány nemoci léčeného pacienta. Vzhledem k tomu, že je zhotovena jako marioneta a pohybovala končetinami, nahrazovala při některých magických obřadech lidskou bytost a jako takovou ji bylo nutné oblékat a taky krmit.

Archeolog Martin Oliva ze všech těchto indicií usoudil, že pohřbený muž byl šamanem. K tomuto závěru si dovoлим přidat ještě jeden podpůrný důkaz, který doposud badatelům unikl. Soška z hrobu zobrazuje muže, který má erekci. Ztopořený penis rozhodně není symbolem plodnosti. Představuje šamana při cestě do jiných světů.

Podle šamanistické tradice, když se šaman v transu odpoutá od pozemské reality a může putovat vesmírem, při cestě Mléčnou dráhou má erekci a orgasmus. Ale existuje i další praktické vysvětlení, že prostě jde o přirozený fyziologický proces doprovázející stav změněného vědomí. Dobrovolníci, kteří si nechali tento stav navodit z důvodů vědeckých výzkumů, uváděli, že pocítili vířivý „tok energie“, která se posléze soustředila do oblasti genitálií a vyvolala silnou erekci. Sánští šamani přiznávají, že se jim „vaří“ v břiše, když se tancem dostanou do transu, síla jim stoupá páteří, až exploduje v hlavě a vyše je do jiného světa.

Pohřbený byl nepochybně šamanem. Napovídá tomu i opakovaný rituál s jeho ostatky, který je pro sibiřské šamany typický.

Jakutský stařec Osip Rykonov vzpomínal: „Slavného šamana nepohřbívají, nýbrž ho položí na hrob pod širým nebem

zvaný arangas. Když potom arangas podlehně zkáze času, vyzvedne šamanovy kosti v průběhu staletí celkem třikrát skupina tří, šesti, nebo devíti šamanů. Je-li obřad vyzvednutí u konce, musí někdo z šamanových potomků zemřít.“

S podobně komplikovaným pohřbením rituálem nás seznamuje V. Struhar v magazínu Archeologia.sk: „V roce 1976 v rámci záchranného výzkumu byl na sídlišti v Čičarovicích (okr. Michalovce) odkrytý neolitický areál. Nacházelo se zde jedenáct hrobů z mladší epochy potiské kultury a taky další objekty, interpretované jako kultovní. Zároveň se podařilo objevit šachtu A/76, která obsahovala v čtyřech vrstvách lidské ostatky, mezi nimi i údajně rituálně usmrcené děti ve věku 10–15 roků. Kromě keramiky ležely vedle těl zuby divočáků, kamenné sekerky, úlomky ptačích kostí, krunýř želvy, lebky psů, parohy tura a jelena a žebra skotu.

Podle všeobecně přijímané interpretace tady byli pochováváni příslušníci dědičného institutu šamana, přičemž každý nový pohřeb vždy následoval po porušení starší kostry a očištění místa posvátným

ohněm. Miniaturní nádobky, které se zde našly, mohly sloužit k podávání psychotropních látek, kterými se šamani dostávali do stavu změněného vědomí. Určitou symbolickou funkci jistě měla plastika ženy, zoomorfní držadlo ve tvaru býka a hliněný terč. Zajímavostí bylo, že každý pohřeb zahrnoval i lebku psa, tedy zvířete, které už od paleolitu sehrávalo roli nejen při ochraně stád, ale mělo i symbolický význam jako strážce pokoje a také jako prostředník mezi společenstvím živých a světem duchů.“

Na závěr pak V. Struhar dodává, že celý areál v Čičarovicích je jedinečným dokladem existence společenství takzvaných rituálních specialistů, kteří tu měli své příbytky, prováděli zde své magické obřady, a nakonec našli i místo posledního odpočinku. Je to zároveň i odpověď na poslední hádanku spojenou s brněnským šamanem?

Připomeňme si, že jeho hrob se nacházel daleko od lidských sídlišť. Žil tedy v této lokalitě záměrně, aby spolu se svými bratry šamany se v klidu mohl soustředit na provádění rituálů a byl zde nakonec i pohřben?

JESKYNĚ TISÍCE ZÁHAD

Na padesát metrů vysoká Býčí skála odjakživa nabízela slunci několik oken. Na úrovni země ale do ní ústil jen jediný nízký vchod. Kdo se jím odvážil proniknout, vstoupil do fascinujícího podzemního labyrintu s prostornými sály i menšími dómy, chodbami, po nichž by mohly jezdit povozy, i téměř neprůleznými tunely, bočními síňkami, obrovským komínem a jeho užšími bratry, tůněmi s křišťálově průzračnou vodou a velkým sifonem, který až do moderních dob uzavíral cestu ještě hloub do nitra země.

Tato jedinečná jeskyně nemohla být nikdy využívána jen jako pouhý přístřešek, chránící před deštěm či chladem nebo jako spolehlivý úkryt před nebezpečím zvenčí. Lidé již na samotném úsvitu věku museli tyto majestátní prostory považovat za neobyčejně posvátné místo, za chrám nabitý magickými silami, za bránu, kterou lze vejít do jiných světů a setkat se s nadpřirozenými bytostmi. Právě zde mohl šaman či žrec snadněji než jinde vyklouznout ze svěrací kazajky všední reality, nahlédnout

Majestátní Býčí skála se tyčí na severní straně Křtinského údolí, asi deset kilometrů od Brna.

do budoucnosti a získat neobyčejné schopnosti.

Najdu pro tuto svou domněnku alespoň nějaké důkazy?

V roce 1997 objevili speleologové asi 200 metrů daleko od vchodu uhlem namalovanou strukturu. Vypadá jako mřížka o výšce 40 cm a šířce 30 cm. Původně měla ještě větší rozměry, ale směrem dolů je již smazána. Nizozemští experti analýzou barvy stanovili její stáří na 5 200 let. Je to druhá nejstarší kresba u nás. Zjistit, co představuje, se prý už vědcům nikdy nepodaří.

Opravdu?

Na skalní stěně se skutečně nenachází žádná nápověda, co by ona tajemná změt čar a geometrických útvarů mohla znamenat. V takovýchto případech se mi již víckrát osvědčilo hledat paralely jinde. A kupodivu to vyšlo i tentokrát.

Uhlem načrtnutá mřížka má své sestřenice na různých místech světa. V severním Španělsku, téměř na dohled od proslulé pravěké galérie Altamira, se nachází jeskyně El Castillo. Kromě hlavní výzdoby v podobě zvířat zde najdeme i menší „výstavní síň“ se spoustou geometrických vzorů. Některé se velmi podobají obrazci objevenému v Býčí skále. A další příbuzní zdobí jeskyně nejen v Evropě, ale i na jihu Afriky. Co asi představují?

Znalci prehistorického umění se vesměs shodují, že vyobrazení zvířat souvisela s kouzelnickými obřady, které měly kmeni zajistit úspěšný lov.

Proč ale šamani malovali i geometrické obrazce, především v podobě mřížek, nakupených oken a žebříků, zůstává utajeno.

Britský spisovatel Graham Hancock v knize Hledání nadpřirozena popisuje

Některé z červených obrazců v jeskyni El Castillo se čirou shodou okolností podobají známým oknům Windows.

Evropskému skalnímu umění dominují tisíce reálných zvířat doby ledové, namalovaných na stěnách zhruba tři sta jeskyní.

svou zkušenost s požíváním „révy mrtvých“ halucinogenního nápoje ayahuasca.

„Svaly se mi nevědomky uvolňují, zavírám oči a bez jakékoli předešlých začínám mít náhle jedno vidění za druhým. Vidiny jsou současně geometrické i živé, ukazují se mi světla, jaká jsem nikdy předtím nespatri – temná světla, pulzující, svíjející se podle největších fluoreskujících fialových barev nebo červení vynořující se z temnoty s nezemskou texturou a barvami, vidím otáčející se solární systémy, spirální galaxie v pohybu... mám vidiny sítí a podivných struktur

podobných žebříku. Ale i takové, ve kterých jako bych poznával mnoho čtvercových obrazovek nastavených vedle sebe a na sobě, aby vytvořily obrovský vzor z oken, naaranžovaných v dlouhých řadách. Ačkoliv se obrazy prezentují bez jakéhokoli zvuku v něčem, co připomíná naprosté a nekonečné vakuum, mají zvláštní konkrétní kvalitu, vyvolávají pocit, že jejich skutečným účelem je avizovat příchod něčeho jiného.“

Moderní výzkum podporuje pravdivost Hancockových prožitků. Lidé v transu rozpoznávají nejprve změt abstraktních obrazců a útvarů. Mají pocit,

Malba v Býčí skále připomíná mřížku. Vytvořil ji šaman, který zde před více než pěti tisíci lety experimentoval s halucinogenními drogami? Navozoval si stav změněného vědomí třeba s pomocí lysohlávek? Právě psilocybin, který tyto houby obsahují, dovede vyvolat představu abstraktních geometrických vzorů.

že se ztrácejí v nějakém víru nebo rotujícím tunelu. Jeho stěny pokrývají mříže ze čtverců, podobných televizním obrazovkám. Trvá chvíli, než se tyto obrazce rozplynou. Každopádně jsou ale to úplně první, co člověk v transu vidí. Někdo se už dál nedostane. Ale co prožívají ti, kterým se to povede?

Jihoameričtí čarodějové tvrdí, že při těchto svých „výletech do neznáma“ se setkávají s malými zářícími bytostmi, od nichž přejímají mnohé vědomosti. Podobné cesty mimo realitu podnikají šamani na celém světě po desítky tisíc let. Navozoval si stav transu i autor malby z Býčí skály? A pokud ano, proč si vybral zrovna toto místo? Protože již samotnou svou podobou budilo dojem, že je bránou do jiného světa?

Všude přítomná voda se postarala o neobyčejnou podobu jeskyně.